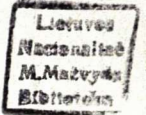

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

(16) Hüttenfeld über Lampertheim, Deutschland

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Posi-
naudojant jo žiniomis, mal-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr.2(19)/17 1960 m. v a s a r i o 20 d.

V A S A R I O 16 - t o j i

Šįmet sukanka 42 m., kai Lietuvos Taryba, Vilniuje, 1918 m. vasario 16 d., paskelbė atstatanti nepriklausomą demokratiniiais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis. Nuo šios dienos Lietuva vėl pasijuto esanti Mindaugo laikų savaranki, nepriklausoma valstybė.

Ką sukūrė mums Vasario 16-toji? Ji atkūrė ne tik nepriklausomą valstybę, bet iškėlė ir Lietuvių tautą į lygiateisę tarptautinę areną. Ji sudarė mums galimumus laisvai kurti ūkines, pramonines, verslines gėrybes, visokeriopas dvasines vertybes. Per 22 nepriklausomo gyvenimo metus Lietuva iškilė kaip kūrybinga ir pažangi valstybė. Ne tik mūsų žemės ūkio bei pramonės gaminiai, bet ir literatūra, dailė, muzika, teatriniai posiekiai ėmė veržtis už Lietuvos ribų.

Šiandien mes galime tuo didžiuotis ir drauge akcentuoti, kad tauta gali visokeriopai augti ir žydėti tik laisva būdama, tik savo valstybinėje nepriklausomybėje gyvendama.

Deja, šį natūralų laisvą mūsų tautos valstybinį augimą jėga nutraukė 1940.6.15. bolševikinė okupacija.

Šiandien mums vėl tenka vesti tą pačią Nepriklausomybės atgavimo kovą, kurią vedė Basanavičius, Kudirka, Vaižgantas ir kiti atkaklieji tautos kovotojai. Ši k o v a r e i k a l a u j a v i s ū l i e t u v i ū d i d ž i a u s i o į s i s a m ō n i m o , k a d t i k L i e t u v o s n e p r i k l a u s o m o j e v a l s t y b ė j e l i e t u v i s t e g a l i

būti visiškai laisvas ir laimingas. Bolševikinė sistema uždeda kiekvienai tautai vergiją, o ypač šiuo metu visoms nerusiškoms tautoms didžiausią ir sunkiausią vergiją. Norėdami išgelbėti iš šios vergijos mūsų tautą, mes turėtume be jokių raginimų visi įsijungti ne žodžiais, bet pozityviais darbais į Lietuvos išvadavimo akciją.

Vasario 16-toji buvo galutinai įkūnyta savanorių kraujo aukomis. Ir šiandien mums nemažiau reikalinga savanoriška dvasia. Nelaukime iki mus kas nors pakvies dirbti Lietuvos nepriklausomybės reikalui, bet ieškokime patys tokių darbų, kurie palaikytų Lietuvos valstybinio ir tautinio išlikimo idėjas. Niekad dar mums nereikėjo tiek pasiaukojimo, plieninės valios, nepalaužiamo ryžto, kiek šiandien.

~~~~~

Vasario 16-tosios ir Gimnazijos dešimtmečio minėjimas
Huettenfelde.

Vokietijos Krašto Valdyba ir Lietuvių Labor Service daliniai Vokietijoje šįmet suruošė bendrą centrinių Vasario 16-tosios ir to pat vardo Gimnazijos dešimtmečio minėjimą, kuris įvyko š.m.vasario 13 d. 15 val. gražiai dekoruotoje Gimnazijos salėje ir valgykloje, Huettenfelde. Tai buvo pirmas toks didelis ir gausus lietuvių ir jų draugų sambūris paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 42 m. sukakčiai ir Gimnazijos 10-čio gyvavimui.

Į minėjimą atsilankė per 300 svečių. Jų tarpe buvo Fed. Vokietijos Pabėgėlių min. prof. Oberlaenderio asmeninis įgaliotinis Oberregierungsrat Lueder. Be to, dalyvavo Nordbadeno Oberschulamto atstovas prez. Silber, NCWC Vokietijoje dir. R.E. Schaefer, Hesseno Landtago atstovas R. Hackenberg, Vokiečių pabėgėlių kat. seminarijos rektorius prel. dr. A. Kindermann, nemaža amerikiečių aukštųjų karininkų iš Frankfurto, Schwetzingeno ir Kaiserslauterno. Dalyvavo latvių, estų, lenkų ir vietos savivaldybių atstovai. Taip pat studentai. Buvo gauti 64 sveikinimai.

Minėjimą atidarė PLB. Vokietijos Krašto Valdybos vicepirmininkas kun. Br. Liubinas. Kat. kun. dr. J. Petraitis ir evang. J. Urdzė

sukalbėjo maldas. Po to, Gimnazijos direktorius dr. J. Grinius atidarė paminklinę lentą gimnazijos aukotojams-rėmėjams ir pasakė atitinkamą kalbą, kurią spausdina atskirai. Gražią paminklinę lentą, kurioje surašyti visų kraštų rėmėjų įnašai, padarė L. Matulevičius iš Uhlerborno kuopos.

Pagrindinę paskaitą trimis kalbomis - lietuviškai, vokiškai ir angliškai - laikė dr. Vytautas A. Dambrava. Jis pabrėžė lietuvių tautos atkaklias, didingas laisvės kovas amžių sąvartoje, nurodė šių kovų reikšmę prieš mongolų ir slavų antplūdžius, išskėlė Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpio dinamiką ir žadino ypač lietuvius tikėti į Lietuvos prisikėlimą.

Po paskaitos buvo atlikta meninė programa. Mannheimo Nacionalinio Teatro styginis kvartetas: I smuiku R. Wanger, II smuiku Fr. Bunge, viola W. Brunst ir cello F. Anger su dideliu meniniu virtuozišku atliko W. A. Mozarto ir F. J. Haydno kūrinis. Didelė staigmena buvo publikai solistė Albina Uknevičiūtė, kuri, atvykusi iš Australijos, gilina dabar dainavimo meną Romoje. Jos švarus, šiltas sopranas nuskambėjo dideliu savaimingumu ir meniškumu. Be lietuviškų dainų kompozicijų ji padainavo ir E. Grieg Solveigą. Vietoje susirgusio Mannheimo operos solisto Kurt Schneider padainavo pora arijų iš Mozarto ir Puccini operų tos pačios operos tenoras Karl Bernhoeft. Solistams akomponavo Kaethe Buettner, taip pat iš Mannheimo. Dainininkai ir akomponiatorė buvo apdovanoti gėlėmis.

Gimnazijos mišrus ir berniukų choras, diriguojamas muz. mokytoju K. Motgabio, padainavo St. Graužinio "Jau pravertos dvaro stonios", J. Gaubo "Žaliojoj girelėj", K. Griaudzės ir K. Motgabio "Kai užsėdu savo žirgą", K. V. Banaičio "Vėliavos iškeltos plakas", M. Petrausko "Gaudžia trimitai" ir Br. Budriūno "Bunda Vyčiai". Džiugu pabrėžti, kad gimnazijos choras daro pažangą.

Tautinių šokių grupė su ekspresija ir gyvumu sušoko "Kepurinę", "Oželius", "Kubilą" ir "Lenciūgėlį".

Baigiamąjį padėkos žodį trimis kalbomis pasakė 8591 L. S. Eng. Co. kuopos vadas kapit. J. K. Valiūnas.

Mūsų Tautos Himno aidus skambesys apvainikavo visą minėjimą. Čia tenka pažymėti, kad šį minėjimą finansiškai parėmė "Free Europe" ir 4 Lietuvių Labor Serviec kuopos, o Schwetzingeno kuopa dar ypatingai prisidėjo ir darbu, atremontuodama gimnazijos salę ir pagražindama rūmus. Kaiserslauterno kuopos vadas kap. J. Venckus energingai rūpinosi minėjimo ūkio reikalais.

Po oficialiosios ir koncertinės minėjimo dalies, gimnazijos salėje ir valgykloje įvyko pobūvis, kur svečiai, minėjimo dalyviai maloniai praleido vakarą. Pobūvį kulinariškai skoningai paruošė pp. Ribokienė ir Sutkienė su talkininkėmis.

Minėjimas praėjo sklandžiai, gražiai ir nuotaikiai.

Apie Lietuvą ir L. Vasario 16 Gimnaziją, ryšium su šiuo minėjimu, nemaža ir palankiai parašė Mannheimo, Weinheimo ir k. miestų dienraščiai.

~~~~~

E S T I J A   B A L T I J O S   S A R G Y B O J E

Estijos Nepriklausomybės sukaktį minint.

Vasario 24 d. Estai švenčia 42 m. Nepriklausomybės sukaktuves. Ši šventė ir estams, ir visiems laisvę mylintiems lietuviams yra brangi. Bendra geopolitinė būklė, bendras likimas ir bendra laisvės kova mus ypatingai jungia su estais.

Estai, lygiai kaip ir visi baltai, kovojo prieš germanų ir slavų veržimąsi į jų žemes. XIX amžiuje Estija išgyveno nemažesnę rusifikacijos spūdį kaip Lietuva. Ir tautinis Estijos atgijimas liejosi panašiomis spaudos ir literatūros formomis, kaip ir mūsų "Aušros" ir "Varpo" laikotarpis. Taigi, bendras kelias mus vedė į Vasario 16 ir 24 Nepriklausomybės aktų paskelbimą.

Nepriklausomybę paskelbus, dar dvejus metus Estijai reikėjo atkakliai kovoti su vokiečių ir bolševikų kariuomenių pastangomis užgniaužti Nepriklausomybės pumpurus. Šiai kovai vadovavo K. Paets, gen. J. Laidoneris, pulk. J. Soots. Šių vadų ir visos tautos atkaklumo dėka, 1919 m. balandžio 23 d. susirinko Estijos steigiamasis susirinkimas, kuris priėmė Nepriklausomybės deklaraciją, žemės reformos įstatymą ir 1920 m. VI.15 konstituciją.

Pagal konstituciją Estija buvo plačiausių laisvių demokratinė respublika. Tik vėliau, 1938 m. priimtoji konstitucija sustiprino prezidento galią, panašiai kaip JAV. Tais pat metais prezidentu buvo išrinktas K. Paets, kuris 1940 m. buvo bolševikų suimtas ir išvežtas į Rusiją.

Šiandien Estija kenčia tą pačią bolševikinę vergiją, kaip Latvija ir Lietuva. Ir ne tik šios Baltijos tautos, bet daug bolševikų pavergtų tautų išgyvena tokį pat likimą. Bet beteisė ir priespauda pasibaigs ir Baltijos tautos atgaus laisvę. Sukakties proga nuoširdžiai linkime estams ištvėringos jėgos kovoje dėl savo savaimingo valstybinio gyvenimo.

- 5 -

D i r e k t o r i a u s   ž o d i s   a t i d a r i u s
p a m i n k l i n ė   l e n t a .

Gerbiamieji svečiai ir mieli tautiečiai,

Ši lenta, kurią ką tik atidengėme, yra Lietuvos Bendruomenės Vokietijoje dėkingumo ženklas lietuviams laisvajame pasaulyje ir kitų tautų geros valios žmonėms, kurie savo aukomis įgalino Bendruomenę nupirkti šiuos namus su parku ir čia įrengti Vasario 16 Gimnaziją. Nerašytu susitarimu šis židinys yra skirtas pirmiausiai vaikams tų lietuvių šeimų, kurios dėl karo ir sovietinės spaudos Europoje buvo priverstos palikti Lietuvą ir rado prieglaudą Vokiečių Federalinėje Respublikoje.

Belaukdama to momento, kada visiems žmonėms bus pripažinta teisė į laisvę ir tėviškę, Lietuvos Bendruomenė Vokietijoje ir mūsų tautiečiai kituose kraštuose nori, kad katalikų ir evangelikų konfesijų lietuviškos kilmės jaunimas šiame židinyje gerai išmokytų tėvų kalbą, pasisavintų lietuvių krikščionišką kultūrą ir subręstų gerais žmonėmis, mylinčiais laisvę ir sugebančiais kultūringai bendradarbiauti su kitomis tautomis.

Šio tikslo siekiant, mūsų gimnazijai kasmet reikalinga apie 23.000 markių. Šios sumos didžiausią dalį sudaro laisvos aukos pavienių lietuvių ir lietuviškų organizacijų laisvame pasaulyje. Su dėkingumu turiu pasakyti, kad į šią sumą įeina ir Federalinės Respublikos Pabėgėlių Ministerijos 12.000 markių subsidija, skirta bendrabučio reikalams ir mokymosi priemonėms įsigyti, bet neįeina Würtemberg-Badeno Vyriausybės pašalpa trobesių remontams ir baldams. Per pastaruosius trejus metus tos pašalpos buvo gauta po 10-13.000 markių kasmet. Šiemet mus sušelpė Evangelikų Bažnyčios šalpos organizacijos, CARE Misiija Vokietijoje ir mūsų nuolatinis rėmėjas BALFas. Laikas nuo laiko mums aukų sudeda ir amerikiečių kariai Badeno krašte. Visiems geradariams čia suminėtiems ir nesuminėtiems gimnazijos mokinių ir mokytojų vardu nuoširdžiai dėkoju.

Dėkodamas visiems šių namų fondatoriams ir visiems gimnazijos rėmėjams, kurie per dešimtį metų vienokiu ar kitokiu būdu parodė meilę mūsų židiniui, negaliu nepasakyti, kad lig šiol mums nepavyko pašalinti įvairių trūkumų. Mūsų bendrabutis 130 mokinių yra perankštas, salė permaža ir be scenos, klasių patalpos nevisai tinkamos savo uždaviniams, fizikos ir chemijos kabinetai neturi tinkamų patalpų, mums dar stinga baldų ir kai kurių knygų. Todėl šio dešimtmečio proga labai prašyčiau visus padėti mums pašalinti bent dalį šių trūkumų, kad gimnazijai būtų

lengviau atlikti savo uždavinius.

Dėkodamas taip pat visiems gimnaziją sveikinusiems sukakties proga, tikiu, kad atsiras gėros valios žmonių, kurie atsilieps į šį mano prašymą ir daž kartą primins mūsų mokiniams, kad be meilės ir aukos nėra kultūrinės kūrybos, nėra taikos ir laisvės. Tegu artimo meilės darbai ir lietuvių solidarumas įkvepia mūsų jaunimą mylėti tiesą, gerį ir grožį, teikvepia dirbti visų žmonių gerovei, bet pirmoj eilėj Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei.

*****

V a s a r i o 1 6 G i m n a z i j o s t r u m p a i s t o r i j a .

1950 metais lietuvių tremtinių emigracija iš Vokietijos buvo pasiekusi aukščiausio intensyvumo. Jau ankščiau sumažėjęs stovyklų skaičius tada kas mėnesis mažėjo, o gyventojai jose retėjo kasdien. Daugelis sveikų lietuvių šeimų baigė išemigruoti, o buvusios gausios stovyklose lietuvių mokyklos užsidarė. Tačiau Vokietijoje dar turėjo pasilikti keli tūkstančiai lietuvių, kurie dėl įvairių priežasčių, bet daugiausiai dėl silpnos sveikatos, netiko emigracijai. Su jais liko ir nemažas skaičius vaikų ir jaunimo, išblaškymo po visą Vokietiją. Tada Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Centro Valdyba ir nutarė įsteigti bei išlaikyti bent vieną aukštesniąją mokyklą, kuri taptų židiniu visam lietuvių jaunimui Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose.

Kai kam šitos pastangos atrodė beviltiškos, nes nebuvo lėšų ir nebuvo tinkamų patalpų, kur būtų galima gimnaziją įkurdinti. Pagaliau Krašto Valdyba sustojo prie Diepholzo, kurio kareivinėse dar gyveno nemažas lietuvių būrys. Ten buvo ir stovyklos mokykla, kurioje dirbė keturi lietuviai mokytojai, vokiečių valdžios apmokami, ir buvo 21 lietuvis mokins. Valdybai čia pradėjus organizuoti gimnaziją ir telkti į ją likusius gimnazijos darbu tinkamus mokytojus, mokinių skaičius pradėjo augti. 1950 m. rudenį jų buvo jau 40, o 1950/51 mokslo metai baigti su 94 mokiniais. Jie gyveno bendrabuty, kuris buvo įsteigtas prie gimnazijos 1950 m. rugpiūčio mėn. Kad gimnazija būtų lietuvių ryžto simboliu atgauti Lietuvos nepriklausomybę, ji buvo pavadinta Vasario 16 Gimnazija. Nors šiai mokymo ir auklėjimo įstaigai pirmąsias lėšas skyrė Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Centro Valdyba, tačiau ji gerai numanė, kad viena gimnazijos išlaikyti negalės, nes likę Vokietijoje lietuviai buvo patys neturtingiausi. Pagalba turėjo ateiti iš tautiečių,

- 7 -

geriau įsikūrusių ir įsikuriančių užjūry. Kad reikalingą pašalpa atrodytų konkretesnė, buvo nutarta organizuoti rėmėjų būrelius po 20 asmenų, kurių kiekvienas be sunkenybių galėtų įmokėti po 1 dolerį per mėnesį, kad šitaip susidarytų 20 dol., kurie tada buvo reikalingi vienam moksleiviui išlaikyti. Nors nuo tada pragyvenimas Vokietijoje žymiai pabrango ir dabar vieno mokinio išlaikymas kainuoja nemažiau kaip 35 dol., tačiau pagrindiniai gimnazijos šelpėjai lig šiol tebetelkiami į 20 asmenų būrelius, kurių kiekvienam pavedama globoti po vieną moksleivį.

Vasario 16 Gimnazija išbuvo Diepholze iki 1954 m. Bet naujos vietos jai jau buvo ieškoma 1952 m., nes Diepholzo kareivinės buvo apgriuvusios, reikalavo pagrindinio, daug kainuojančio remonto, buvo nepalankiame klimate ir toli nuo Pietų Vokietijos kur buvo taip pat nemažai lietuvių vaikų. Nepasisėkus gauti žemės sklypo gimnazijai pastatyti prie didesnių miestų, 1953 m. vasarą buvo nupirkta Vakarų Vokietijos centre /trikampyje tarp Mannheimo, Heidelbergo ir Darmstato/ Rennhofo pilaite su 5 ha parku už 155.000 markių. Kad čia galėtų persikelti gimnazija su bendrabučiu, reikėjo pilaiteje atlikti pagrindinį remontą, įrengti prausykla ir dušus, pastatydinti barakus klasėms, valgyklai bei virtuvei ir nupirkti baldų. Visa mokykla su bendrabučiu iš Diepholzo čia persikėlė 1954 m. sausio mėn. Klimatas čia švelnus ir šiltas, bet gimnazijos nuotolis iki geležinkelio artimiausios stoties pasiliko beveik toks pat, kaip Diepholze /5 klm./ Didelis čia patogumas - parkas, kurio gali pavydėti net turtingai įrengtos mokyklos.

Prieš keliantis į Rennhofo pilaite Hüttenfelde, paminnėtina gimnazijos reforma. Taikantis prie vokiečių aukštesniųjų mokyklų reformos, turėjo tapti devynių klasių mokykla. Ankstybesnė realistinė /su matematikos ir gamtos mokslų sustiprintu dėstymu/ kryptis, 1954 m. buvo pakeista humanistine kryptimi, kuri daugiau dėmesio skiria naujosioms kalboms ir dvasiniams mokslams. Negalima nepaminėti ir mokinių tėvų emigracijos, kurios stipriausioji banga 1956 metais išplėšė iš gimnazijos arti pusės mokinių. Ji skaudžiai išretino vyresniąsias klases, šitaip keleriems metams sumažindama abiturientų skaičių. Tačiau nuo 1957 m. mokinių skaičius vėl pastovus ir kasmet tesvyruoja tarp 120-130. Nuo atsikėlimo į Hüttenfeldą devynių klasių abiturientų išleista 32. Šiomet baigiamojai klasėj yra 6 mokiniai.

Per dešimtį metų nuo gimnazijos įsteigimo jai vadovavo arba laikinai ėjo direktoriaus pareigas šie asmens: Dr. A. Palaitis, A. Giedraitis, Dr. V. Literskis, Dr. A. Rukša, T. Gailius, Dr. J. Grinius.

A u k o s   g i m n a z i j a i

Prekybininkas Henrikas Paulauskas, gyv. Schwetzingene, paaukojo gimnazijai jos dešimtmečio proga 1.000 DM.

Ankščiau Hilfswerk der Evang. Kirche Baden-Karlsruhe paaukojo 3.000 DM., Stuttgarto Hilfswerk der Ev.-Kirche Centras - 2.000 DM., gimnazijos skoloms apmokėti.

Gimnazijos dešimtmečio proga Evangelische Kirchenleitung Hessen ir Nassau, Darmstadt paaukojo 500 DM. per dek. Trautmann. Iš evangelikų bažnytinių org. aukos yra gautos, rūpinantis PLP. VK. Tarybos nariui ir gim. mokyt. Fr. Skėriui.

P. J. Glemža ir ponja Glemžienė paaukojo gimnazijai ta pačia proga 100 DM. P. S. Blümchen, Bad Kreuznach, 100 DM. Lenkų kuopų kapel. kan. J. Janusz paaukojo gimnazijai 100 DM. 8591 LSCo Schwetzingeno inžinerijos kuopa paaukojo gim. salės dekoracijai 50 DM. Studentai Šležai - 50 DM. ir leit. D. Skučas 20 DM. ir daug kitų asmenų smulkesnėmis sumomis. Visiems aukotojams VK. Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

V i e n o   ž m o g a u s   i n i c i a t y v a

Š. m. pradžioje J. Dūda, kuris gyvena V. Vokietijoje ir dirba anglų darbo kuopoje, svečiavosi pas savo sūnų Toronte. Jis šią atostogų progą išnaudojo pozityviai lietuviškam tikslui: Toronte jis surinko L. Vasario Gimnazijai 525 dolerius aukų. Tai puikus pavyzdys kaip kiekvienas lietuvis gali atlikti savo pareigą lietuviškojo jaunimo atžvilgiu.

Už šią gražią iniciatyvą VK. Valdyba nuoširdžiai p. J. Dūdai dėkoja.

*****

Mokslo metų pabaiga ir pradžia. Pagal daugumos kraštų nuostatus Vokiečių Federalinėj Respublikoj mokykliniai metai baigiasi kovo 31 d. Prie jų taikosi ir Vasario 16 Gimnazija. Bet kadangi šiemet Velykos išpuola vėlai (balandžio 17 d.), tai ir atostogos, kurios daromos mokslo metams pasibaigus ir sutampa su Velykų šventėmis, šiemet bus vėliau. Todėl ir dabartiniai mokykliniai metai baigsis prieš Verbų sekmadienį, balandžio 9 d., o nauji mokslo metai teprasidės tik balandžio 25 d. Tačiau visi tėvai, kurie ketina savo vaikus siųsti į Vasario 16 gimnaziją, kviečiami paduoti gimnazijai prašymus iki balandžio mėn. 7 dienos, nes kandidatus priima ne direktorius, bet Mokytojų Taryba, kuri per atostogas neposėdžiauja.

Prie prašymo reikia pridėti išeitojo mokslo pažymėjimą, kuriame būtų nurodytas kandidato amžius, arba prijungti gimimo metrikos nuorašą.

Prašyme reikia nurodyti ir kiek kandidatas moka lietuviškai.

I š A p y l i n k i ų G y v e n i m o

G a u t i n g a s. Š.m.vasario 5 d. 18,30 val.Gautinge įvyko Apylinkės visuotinis metinis susirinkimas,kuris išrinko seniūną -Albertą Kajutį, padėjėją - A.Suopį ir kontrolierių - L-Simanavičių.Šioje apylinkėje nors tėra 14 narių,bet ji veikia gerai organizuotai.

H a g e n a s. Vasario 16 d.minėjimas Hagene įvyko š.m.vasario 14 d. Po pamaldų prof.A.Maceina laikė paskaitą,Koncertinėje dalyje dainavo iš Vienos atvykęs solistas tenoras Leonas Baltrus-Baltrušaitis.

H a m b u r g a s. Hamburge veikia Lietuvių Vargo mokykla,kur pamokos dėstomos kiekvieną penktadienį.

Hamburge š.m.vasario 13-14 d.koncertavo Dono Kazokų choras,kuriame kartu dainavo ir lietuvis dainininkas baritonas Stasys Citvaras.

Hamburgo lietuviai leidžia "Informacinį Lapelį",kuriame skelbiama, kad džiovininkai ir kiti chroniški ligonys gali išvykti į Kanadą. Tuo reikalu galima registruotis: BALF, 13b/ München 2, Augustenstr.46/III arba NCWC, Hamburg 1, Grosse Allee 41.

I n f o r m a c i j o s _ r e n t ų _ r e i k a l a i s

Fed.Vokietijos įstaiga tarnautojų draudimo reikalams /Bundesversicherungsanstalt für Angestellte/ Berlyne jau ankščiau buvo įsteigusi Vakarų Vokietijoje specialius biurus informacijoms ir patarimams tarnautojų draudimo reikalais /Hamburge,Münsteryje,Düsseldorf/..Dabar tokie biuras atidarytas ir Stuttgarte.Jo būstinė:Sophienstr.25/II.Veikia:pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 8-18,30 val.,antradieniais,trečiadieniais ir penktadieniais 8-16 val.,o būtinam reikalui esant ir šeštadieniais 8-12 val. Tame biure suteikiamos informacijos,duodami patarimai,tik asmeniškai kreipiantis.Pasiteiravimus raštu reikia,kaip ir iki šic nukreipti į įstaigos centrą Berlyne/Bundesversicherungsanstalt für Angestellte/.Šie biurai ne tik duoda informacijas ir patarimus,bet,reikės esant,padaeda užpildyti blankus,parūpinti reikalingus papildomus dokumentus ir pan. / E /

S v e t i m t a u č i ų r e n t ų į s t a t y m a s
p r i i m t a s .

Kaip vokiečių spauda praneša,..Federalinės Vokietijos Bundestagas, š.m.sausio mėn.priėmė svetimtaučių ir užsienio rentų įstatymą.Jis pal

čia apie 416.000 rentininkų. Šis įstatymas veiks atgal nuo 1959 m. sausio 1 d. Jis išvietintuosius ir pabėgėlius socialiniu atžvilgiu sulygina teisėmis su pastoviais V. Vokietijos krašto gyventojais.

Naujas įstatymas, kuriam dar stinga Bundesrato pritarimo, realizuoja įsijungimo mintį. Po to su pabėgėliais bus elgiamasi, lyg jie jau būtų apdraudimo sumas sumokėję V. Vokietijoje. Jų rentų apskaičiavimui bus paimtas vietinio apdrausto darbininko uždarbio vidurkis, ir, be to, bus pabėgėliams užsiėmimo laikas be kokio mokesčio kaip apdraudimo laikas priskaičiuotas, jei jie dirbdami Vokietijoje būtų turėję mokėti mokesčius, nors jų ir nemokėjo. Svarbu, kad naujas potvarkis taikomas ir tokiems pabėgėliams, kurie net ateityje išsijungs iš darbo gyvenimo. Šalia sovietų zonos pabėgėlių bus ir svetimšaliai asmenys, kurie iki 1952 m. yra sugrįžę iš užsienio ir kurie ten negalėjo pasinaudoti draudimu, bus traktuojami taip pat kaip vokiečiai, kurie buvo išgabenti į užsienį po 1945 m. gegužės 8 d. darbams.

M ū s ū   M i r u s i e j i

1960 m. sausio 21 d. Vechtos senelių prieglaudoje mirė Ona Franckevičienė - Danieliūtė, kuri išgyveno 90 m. Velionė buvo tauraus būdo, labai jautri lietuviškiems reikalams, mėgo ir skaitė lietuvišką spaudą. Velionė išaugino gausią šeimą. Jos sūnus Juozas, buvęs mūsų aviacijos karininkas, kare sunkiais, užfrontėja pašautam lėktuvui nukritus, buvo sunkiai sutrenktas ir netrukus buvo rūpestingai valdžios gydomas užsienyje, po dviejų metų mirė. Su juo skridęs lakūnas Kumpys žuvo vietoje.

Palaidojo Vechtos kapinėse kun. P. Girčius.

I š ė j o   n a u j a s   " S v e č i a s "

Mums atsiuntė paminėti Lietuvių Evangelikų Liuteronų laikraštį "Svečią" nr. 1/26/, 1960 m. sausio-vasario mėn. Jame rašo: Andrius Brinkis, baigęs L. Vasario 16 Gimnaziją, dabar inžinerijos studentas, Fr. Šlenteris, Kun. A. Trakis, Alg. Žilinskas, V. M. Glažė. Marija Kilienė etc. Adr. Fr. Šlenteris (23) Bremen 17, Kurt-Schumacher Allee 11, Etage 4, Wohn. 7

1960 m. vasario mėn. 20 d.

PER TARPTAUTINI IR VOKIETIJOŠ RAUDONUOSIUS KRYŽIUS PAJIEŠKOMI
ŠIE ASMENYS:

BITAUTAS Alfonsas-Tadass, gim. 1927 m. Sūnus Alfonso, Mažeikiuose.
BOTRAMAITENĖ Augusta, gim. Ridaitytė, gim. 1905 m. Ojagino kaime, Liet.
BRAMERSKIJ Wladimir, gim. 1929 m. sūn. Iwan, Slonime.
GOSHANSKIS Gersonas, gim. 1932-33, sūnus Iossif, Kybartuose.
JANČ. AUSKAS Anna, gim. Arnold, 1927 m. Ausburge. /Jankauskas/
T A T S S, Endla, duktė Augusto, gim. 1921 m.
TSCHEPANKO Jelena, duktė Felixo, gim. 1922 m. Skleriškių kaim. Viln. apskr.
TSCHERNIUŠ Petras, sūnus Petro, gim. 1916 m. Panevėžy.
TJAKORJUS Aljgemantos sūn. Wikentij, gim. 1926 m. Kalvarijoje.
TJAKORJUS Wikentij, sūn. Wikentij, gim. 1890 m. Kumiljanos kaime. Liet.
TROFIMOW Wassilij, sūn. Ivano, gim. 1926 m. Tauragės apskrt.
TSCHEPONIS Bronius, sūn. Motiejaus, gim. 1917 m., Leningade.
T R O P Albert, sūn. Antano, gim. 1912 m.
TUMASCHOW Matwei, sūn. Igno, gim. 1912 m, Rokišky.
SLABOKAS Juozas, sūn. Vaclovo, gim. 1906 m, Rygoje, Latv.
STEPONAITIS Juozas, sūn. Jurgio, gim. 1922 m. Tauragės apskr.
STRAWINSKAS Ignotas, sūn. Jono, gim. 1932 m. Kaune.
STRAWINNSKAS Viktoras, sūn. Jono, gim. 1925 m. Kaune.
STRIPEJKAS Jonas, sūn. Antano, gim. 1920 m. Telšiuose.
STUNDIS Juozas, sūn. Jono, gim. 1925 m. Ukmergės apskrt.
SWELNIS Josef, gim. 1922 m. Lietuvoje.
STRIPEJKAS Jonas, sūn. Antano, gim. 1920 m. Telšiuose.
SUTKEWITSCHUS Alfredas sūn. Veronikos, gim. 1920 m. Pagėgiuose.
WAINIKIS Paul, sūn. Karolio, gim. 1923 m. Šaulių apskr.
WANAKS Kurt-Helmut, sūn. Ivano, gim. 1937 m. Lietuvoje.
WALANTSCHUJUS Sstassis, sūn. Povilo, gim. 1922 m. Lietuvoje.
WENGLAUSKAS Berta, geb. Klee, Vilkaviškių apskr.
WITKUS Pranas, sūn. Stasio, gim. 1926 m. Alšėnų kaime, Lietuvoje.
WITKUS Stas, sūn. Jono, gim. 1922 m. Nasvėčių kaime, Lietuvoje
WOLPERT Hanna, duktė Wulfo, gim. 1900-1901 m. Kelmų miest. (Žydė)
WUJTOWITSCH Izidor, sūn. Augusto, gim. 1911 m. Vilniuje.
ŽUKAUSKAS Aleksas, gim. 1911 m. Lietuvoje.

- 2 -

AVIZIS Kurt gim.1928 m.ANDRIJAUSKIENE Domisi,duktė Antano gim.29.10.1920m.ALEXANDER FranzALEKSANDER Ludvig sūn.Petro.ALEXANDER Rudolf,sūn.Petro.ACKERMANN Ilse gim.Matusza 1898 m.Klaipėdos apskr.ARNDT Waldtraut,gim.1935 m.Wischwille.BAUER Hans,BAUZIENE Anele,gim.ŽYGAITYTĖ.X BALZEREIT Robert.BIKNERIENE Age,duktė Petro gim.Tauragės apskr.Šakalinės kaime.DEVEIKIS Jonas,sūn.Vinco,gim.1913 m.Panevėžio apskr.DERESCHKEWITZ Albert.BUCIONIENE Paulina,gim.Kniubaitė,duktė PetroENSULEIT Heinz,gim.1938 m.ENSULEIT Otto,gim.1936 m.ENSULEIT Frieda gim.1945 m,FRENKEL Ludmila Feodorowna gim.KarulinaFRENKEL Ferdinand.GECAS Stasys gim.1916 m.sūn.Povilo.GECAS Bernhardas.GARBENIS Juozas,sūn.Prano gim.1888.Nuo 1907 m,gyv.Amerikoje,Chikagoje.GRONAU Georg.Pask.gyv.vieta Klaipėda.FRAMKE Herman,gim.1905 m.geg.mėn.FUHRER Willi,gim.24.1.1926 m.HUBNER Ernst.JOA Alfred gim.1900/1904 m.JENUSCHKEVICIUS Jurgis,gim.1927 m.Kaune.JONES Valerija.JASCHINSKIS Jadviga :Lydia,gim.17.5.1922 Klaipėdos apskr.JUDVITT Peter.JUSCHUS Martha,gim.1900 m.Tilžės apskr.KALVAITIS Vitas.KANIULIS Kazys.KLINGER Heinrich,gim.17.3.1908,Klaipėdoje.KONRAD Heinrich,gim.spalio mėn.1890 m.KONRAD Grete gim.Markus.KONRAD Richard gim.25.1.1899.KARBAUSKAS Jonas,gim.1898 m.sūn.Antano.KLEMM Martha,gim.Arndt,gim.1904 m.Tauragėje.KLEMM Editi gim.1936 m.Vischville.KLEMM Gisela gim.1937 m. "KASTAUN Urte,gim.Plennis,1.12.1891,Klaipėdos apskr,KASTAUN Leopold.KILLAT Elly,gim.Tilžės apskr.KOIKI Irmg.gim.Strecker.KOIKI Kurt.KOIKI Gisela.KOIKI Doris.KERN Erika,gimimo Strecker.KERN (Erikos Vyras).KERN Hubert.KRAKYS Povilas,sūn.Kazio,gim.23.12.1926 m.netoli Švekšnių.KLINGER Heinrich,sūn.Henricho,gim,17.3.1908,Klaipėdoje.KREUZ Jakob(Jokūbas)KREUZ Waltraud.KREUZ Klaus.

KEUTNER Auguste, gim. Arndt, 1914 m. Tauragėje.
KRAUSE Helene, gim. Arndt, 1916 m. Tauragėje.
KRAUSE Gerhārdt, gim. 1916 m. Tilžės apskr.
KRAUSE Helga, gim. 1934 m. Wischwill
KRAUSE Ursula gim. 1935 m. "
KRAUSE Gerth, gim. 1936 m. "
KRAUSE Harry, gim. 1937 m. "
KRAUSE Manfred, gim. 1938 m. "
KUPSTAITIENE Urschula, gim. 1912/18 m. Amerikoje.
KUCH Adela, gim. Liljest, 1928 m. Lenkijoje.
KUCH Siegfried, gim. 1943 m. Šakių apskr.
KUCH Evald, gim. 1908 m. Šakių apskr.
KUCH Walter, gim. 1916 m. Šakių apskr. Paskutinios žinios 1944 m.
 iš Amtahl, Bromberg apskr.
LATUZIS Antanas, gim. 15.5.1920 m. Kretingos apskr.
LATUZITE Elena-IRANAUSKIENE, gim. 1908 m. Telšių apskr.
LANGKUTIS Sophie, gim. 26.12.1925, Klaipėdos apskr.
LAURAITIS Aleksas, gim. 1886/87. Paskut. gyv. vieta Chicago Ill.
L O H Wilhelm, sun. Eduardo.
L O H Albert, sūnus Eduardo.
L O H Eduard, sūnus "duardo.
LORENSCHAT Karin, gim. 13.11.1943 Klaipėdoje.
LORENZ Ernst, gim. 16.3. ar 3.6.1913 m. Laschen.
LORENZ Johann,
LORENZ Johanna. Pakutinės žinios iš Meksikos.
MAH arba MOCH Erna gim. Trage, 17.2.1911 m. Paskut. gyv. vieta Sachsen.
MASKAUSK Frank. Turėtų gyv. Amerikoje, 1437 So. 49 th. Ave
MASKAUSK Frank (sūnus) Cicero III. U.S.A.
MASKAUSK Kassemier (Kazys)
MASKOLUS Martha, gim. Kakurat, su 2 vaikais.
MASKOLUS (vardas nežinomas)
MATUSZA Martin, gim. Klaipėdos apskr.
MAZUTIS Juozas, sūn. Juozo, gim. 7.3.1907 m. Pask. žin. iš Stralsund.
MADELS Helena, gim. Schlimeit.
MEPIENS Jons, gim. 1889 m.
MEPIENIENE Petre gim. 1888/9 m.
MERTIENS Ruth, gim. 1933 ar 1923 m.
MATZNORAITE Marė, gim. 1929 m.
MATZNORAITE Zosė, gim. 1925 m. Paskutinės žinios iš Sachsen.
MIELKE Richard, gim. 27.4.1897.
MIKAITIS Antanas, Paskut. žin. 5 Vernon St. Hartford, Conn. USA.
MINZKER Rosa.
MINZKER Bernhard, gim. Šiauliuose.
MOSLER Ernst mot. vardas Johanna.
MOSLER Ella.
MULOKIENE Sofija, gim. 1902 m. 1946 m. gyveno Vienoje.
NEJ Olga, gim. 6.2.1924 Pagėgių apskr.
NEJ Rosita gim.
NEUMANN Folker.
PAREIGIS Anna, ankščiau gyv. Klaipėdoje, Hohestr. 17
PAKULAT Anna, gim. Alexander.
PAKULAT Erika. (Sesuo su dukterim).
PLENNIS Johann, gim. 22.5.1885, Klaipėdos apskr.
POTZUS Alfons, gim. 1900 m. Lietuvoje.

PAVLOVSKY Alfons, gim. 15.2.1926.
PÖSCHENING Wilhelm, sūn. Augusto, gim. 29.11.1903.
POLESKYTE-SINKIENE, Marytė, gim. 1920 m. Raseiniuose.
PRIBUISAS Petras, gim. 1912 m.
PREUSS Emanuel, sūn. Konstantino, gim. 1904 m. 1944 m. Gyv. Hamburge.
SALIENE Elsė-Schemetaitė gim. Kretingoj.
SAVELIS Alfonsas, gim. 8.3.1927 m. Tauragės apskr.
SIEKIS Minna-Malaschus, gim. 21.2.1912 m. Klaipėdoje.
SIMANAVICIUS Franz, abu paieškomi 1888/98 m. išvažiavo į Ameri-
SIMANAVICIUS Karol, ką ir apsigyveno New.Yorke.
SKATSKAUSKAS Antanas, paskut. žin. gyv. Amerikoje, Dichhalba mieste.
SCHMIDTKE Franz Albert, gim. 21.5.1897. Paskut. adr. Ukraine Pi III.
SCHNEIDEREIT Georg, gim. 15.1.1884 m.
SCHNEIDEREIT Martin, gim. 9.12.1893 m.
SKUSA Martha. Trage, gim. 28.7. ?
STANEWITZ Simonas, (Tėvas)
STANEWITZ Agota, (Motina)
STANEWITZ Pranas (Franz) brolis, buvo vokiečių kariuomenėje.
STANEWITZ Augustas " " prekyb. laivyne.
STANEWITZ Johan (Jonas) " " karo laivyne.
STANEWITZ Marie sesuo " pas tėvus.
STANEWITZ Grete " " " "
STANEWITZ Hedwig (Jadvyga) " " " "
STANEWITZ Heinrich brolis " " " Heydekrug.
STOLZKOWINS Wilhelm gim. 22.1.1898 m. 1945 m. buvo Danzige.
STOLZKOWINS Willi, gim. 23.4.1924. Paskut. žinios iš Waltersdorf
SABATIENE Monika, bei Luckenwalde, Haub-Str. 17.
STOLZKOWINS Anna, gim. 18.2.1926 m.
STOTSCHKUNAS Feliksas, gim. 1888 m. Lietuvoje. Iki 1939 m. gyv.
 USA "Gilberton" mieste.
STRANGALIES Paul
STRANGALIES Max
STRANGALIES-GELZUS Anna.
STRAUSS Karl, gim. 1925-30 m. Marijampolėje. Paskut. adr. Berlin-Wil-
 nersdorf, Falsburgerstr. 15.
STRAUSS Gustav. ? Tas pats antrašas.
TEUBNER Anna-Marie gim. Grieben, 25.3.1913 Poznanės apskr.
TOLEIKIES Wilhelm gim. 1.2.1900 Klaipėdos apskr. Gelež. darbin.
TOLEIKIES Wilhelm, gim. 24.10.1925 m. " " Kariuom. sunk. šoferiu.
TRAGE Otto gim. 18.6.1881.
TRAGE Ottilie gim. 2.8. ?
TRAGE Willi, paskutiniu laiku gyv. Meiningen/Thüringen.
TRAGE Elisabeth gim. 15.9.1922, gim. Neidenburge.
TRAGE Ida gim. 3.1.1928. "
TRAGE Horst gim. 20.8.1930. "
TRISCHONES gim. Timsries, Tilžės apskr.
TRILUPAITIS Leonas, sūn. Stasio, gim. 25.1.1925.
RAGOVSKI Hertha-Dreišas
RAGOVSKAJA Roman.
RAGOVSKAJA Renate.
RAGOVSKAJA Robert. Paskut. adr. Hannover, Freudenthalstr. 1.
REINER-Cekersytė Elena. Pask. žin. Austalia, Dromidar-Tesmane, Mexikos
ROSS Henry, gim. 30.4.1899 m. Klaipėdoje.
RUPKALVIES Robert, gim. 1906 m. Ankščiau vadinosi motinos pavarde SIMONAI
URBAN Johann, gim. 1897 m. Tilžės apskr.
VALALA Jonas, gim. 1908 m. Biržų apskr. Prieš 25 m. gyveno Sao Paulo m.
VILČAUSKIENĖ Petrė, gim. Gajauskaitė Brazilijoje.

- 5 -

VENSKIENĖ -DONUŠYTĖ Julijona, gim.1891 m. Juodaičių km. Raseinių apskr.
VENSKUS Sidoras, gim.2.5.1920
VELKE Karl.
VELKE Marie.
VELKE Osvald.
VILL Johan, geb.1905 m. Kaune.
VILL Wilhelm, gim.1902 m. Kaune. Pask. metu gyv. Gotha/Thüring.
VILL Richard, gim.1907 m. Kaune. Pask. gyv. vieta Kassel.
VILLUS August, gim.29.9.1904 m. Paskutiniu metu dirbo Essene.
ZAHNSINGER Eduhar ("Iua") gim.1933 m.
ZAHNSINGER Evaldas gim.1923 m.
ZALEPUGAS Bronius, sūn. Jono, gim.1921 m. Lietuvoje.

ASMUS Karl ir sūnus

ASMUS ALBERT.

BATAITIS Pranas gim.1930 m. Lietuvoje.

BATAITENE Anele, gim. Bartulytė.

BATAITIS Fricas. Paskut. gyv. vieta Tauragė.

BALJKO Heinrich, sūn. Friedricho, gim.1913 m.

BITINAS Michel, gim.1893 m. Naumiestyje. Pask. žinios 1944 m. iš Karaliaučiaus.

BOKATOW Leonid, sūn. Ivano, gim.10.7.1925 m. Derbent.

BLAUZDAVICIUTE-KEMESHENE Helene, duktė Tomo, gim.13.6.1913 m.

ČESNA Franz, gim.28.1.1920 m. Lietuvoje.

CEPONIS Bruno, sūn. Motiejaus, gim.17.5.1917 m. Leningrade.

CEPONIS Edmuisis,

CEPONIS Stasė gim. prieš 1940 m.

CEPONIS. Pask. adresas: Post Pinne, Kr. Pirnster.

CERIAUSKAS Jonas, sūn. Mato, gim.1.4.1910.

DREVINSKAS Antanas, sūn. Antano, gim.25.8.1888 m. Lietuvoje.

DWELIS Vladas, gim.1916 m. Latvijoje. 1943-5 m. tarnavo vokiečių kar.

DOCTERMANN Else. Pask. adr. Mittweida/sa. Blücherstr.15.

DOCTERMAN Hans. Pask. metu gyv. Šauliuose, Vilniaus gt, 72

EEEL Erich, gyv. vieta: Hamburgas.

FIORE-ZALECKAITĖ, Terese, gim.1901-1907 m.

GEROSCHIENE-Lauraityte Marthe, gim.1890 m. Nuo 1913 m. gyv. Chicagoje.

GRONAU Ida, gim.15.10.1906 m. Pask. adr. Bajorinų km. Silutės apskr.

GRUBA Leinard (Lonert).

GUSINIAUSKAS Ceslovas, gim.2.11.1928 m. Ukmergėje.

IVANAUSKAS-Lotuszys Helene, gim.4.3.1908 m. Telšiuose.

JAKUTIS Franz Herbert, gim.16.3.1923 m. Pagėgių apskr.

JOKNYS ar JONKNYS Povilas, gim.1922 m.

JOKUBEIT H. gim.25.12.1926 m. Lietuvoje.

JURGOWSKI Kazimir, gim.1900 m. Lietuvoje. 1950 m. gyv. Braunschweig.

JUREVICIUS Povilas, gim. Tauragėje.

JUREVICIENE Julija-Adomaitytė. Dantų gydytoja.

JUZENAITE Ona, 1941 m. išvažiavo iš Kauno.

JUSENAITE Otalija, gim.1910 m. 1945 m. išvažiavo iš Vilniaus.

KASMAUSKAS Vytas, gim.1923 m. Adutiškyje, Lietuvoje.

KOSIUKAITE Loreta-Julia, gim.3.10.1926 m. Kaune.

KAVALENKO Nikolajus, gim.28.2.1928 m. Lietuvoje.

KINDERIS Kazimieras, gim. Tauragės apskr.

KREMER-Peck Elisabeth, gim.1896 m.

KREMER Ludwig, gim.1891 m.

KUKSHTAS Jonas, gim.1.9.1923 m.

Pastaba: Pavardės, vardai ir vietovardžiai pajieškomojų sąr. pateikiami taip, kaip jie mums buvo iš atitinkamų institucijų pranešti.